

Máté 13:24-43. /Konkoly és buza/

Az, hogy akinek van füle a hallásra, hallja, félremagyarázható fordítás, mert így kell fordítani: akinek van füle a hallásra, hallja meg. Tehát ez nem kijelentő mód, hanem ~~kijelentő~~ felszólító mód. Ma egy héte a másik magvetésről szóló példázatot olvastuk fel és magyaráztuk, amelynek a tartalmát a különböző szántóföldek képezik. Akkor láttuk, hogy a különböző szántóföldek az emberi szívet jelképezik. Annyiféle az emberi szív, ahány szántóföldről szó van ott. Emlékeztetem arra kedves hallgatóimat, hogy ennek a példázatnak a magyarázására egy másik példázatot vettünk segítségül, miután megállapítottuk azt, hogy azzal körülbelül egy időben mondhatta el Jézus azt a másik példázatot is, és ez a Lukács evangéliumában található. A példázat az Ur Jézusnak egyik látogatása alkalmával hangzott el, melyet Simon főfarizeus házában tett. Emlékeztetem erre a kis példázatra hallgatóimat, mert a fenti példázatnak a megmagyarázásához is erre van szükség. Tehát visszaidézem emlékezetükbe ezt a kis példázatot, amely Lukács 7.-ben van és amelyet az Ur Jézus Simon főfarizeus házában tett látogatása alkalmával mondott. Ez azért fontos, mert ennek a példázatnak a megmagyarázásához a kulcsot adja. Röviden elmondom az értelmét.

Az Ur Jézust Simon meghívta, azonban azokat a szokásos udvariassági formákat, amelyeket egyenrangúnak tartott vendéggel szemben gyakoroltak, nem tartotta meg. Jézus ezért szemrehányást tett neki akkor, amikor szemére veti, hogy ezeket nem tette meg. A vendégsereg összesugott, hogy ha ő próféta volna, akkor tudná, hogy kicsoda ez az asszony, aki könnyeivel öntözte, hajával törülte meg és drága kenetnek olaját öntötte lábaira. Jézus megmagyarázta, hogy "néki sok bűne bocsáttatott meg; mert nagyon szeretett." Simonhoz viszont így szólt: Csókkal engem nem fogadtál, ez az asszony nem szünt meg az én lábaimat csókolgatni. Lábaimat meg nem mostad, ez pedig könnyeivel öntözi az én lábaimat. - A példázatot azzal magyarázta meg Jézus, hogy egy embernek volt két adósa és mind a kettő tartozott neki, egyik többel, másik kevesebbel. Mikor pedig nem volt nekik miből megadni tartozásukat, mind a kettőnek elengedte. Nos Simon, kérdezte Jézus, mit gondolsz, melyik szerette őt jobban? Felelt Simon: akinek a többet engedte el, akinek tizszer annyit engedett el. Erre mondotta azután Jézus: no látod, ennek az asszonynak sok bocsáttatott meg, azért nagyon szeret, akinek kevesebb bocsáttatott meg, kevésbé szeret. - Ennek a példázatnak az alkalmazását lehetne úgy fordítani, hogy Simonnak nem kellett annyit megbocsátani, mert kevesebb bűne volt, mint az asszonynak. Annak többet kellett megbocsátani, mert több bűne volt. A helyes magyarázat azonban az, hogy aki kevesebb bűnét ismeri, annak kevesebbet bocsát meg az Isten, kevesebb bűnbocsánatot talál, kevésbé ismeri Isten szeretetét. Aki pedig jobban ismeri, jobban fel tudja mérni Isten szeretetét. és mennél jobban megismerjük az Isten szeretetét, annál jobban megismerjük a magunk kárhozatos voltát, annál jobban feltámad a szeretet mi bennünk Isten iránt. Azok az emberek tehát, akik mentegetőzni szoktak, hogy nincs sok bűnük, hogy azokat Isten ugyanis megbocsátja majd, sokkal halványabb képet kapnak Isten szeretetéről, mint azok, akik jobban megidmerik az ő bűneiket, jobban kétségbeesnek az ő bűneik felől. Ezért Istennek a végtelen szeretetét, mely olyan, mint a végtelen óceánok, amelyekbe akárhány hegyet beledönthetünk, mindehét eknyelnek, - épen az az ember, aki jobban ismeri az ő bűneit, sokkal jobban fogja áldani Istent.

Ezek a gondolatok foglalkoztatták Jézust, amikor a két példázatot elmondta hallgatóinak. Az elmúlt alkalommal rámutattam arra, hogy a mag, melyet az Ur Jézus az Igével kapcsolatban mond, a szeretetről szóló Ige. Ez hull bele az emberek szívébe és a különböző szívű emberek különbözőképpen fogadják azt, Vannak keményre taposott szívek, amelyekbe nem hatol be az Ige. Vannak amelyek befogadják, de felületeselek, sekélyek, és amikor üldöztetések érik őket, minden kipusztul belőlük. Vannak melyek a jót is, rosszat is magukba fogadják, és az ilyen emberekben együtt nő fel a gonosz és a jó. És végül vannak szívek, amelyek mélyen magukba fogadják Istennek a szeretetét, csak egyedül az Istennek a szeretetét és csak ezekben terem a a beléjük hullott mag, az evangélium magja 50-60-100-szor annyit.

Ennélfogva ennek a textusnak másik ³magyarító textusa Mózes könyvében van. "Szeresd a te Uradat Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből." Mert csak aki így, teljes szivéből szereti az Istent, csak az termi meg a gyümölcsöt Isten országában. Félembereket Isten használni nem tud. Azok nem termnek gyümölcsöt; valami ok miatt ezek az emberek okvetlenül gyümölcstelenek fognak maradni, Ez volt a mult órai magyarázat. A mai textushoz is ezt a kis példázatot használjuk, és hogyha a magnak, a tiszta magnak Isten szeretetét vesszük, vagyis a mag az evangélium, az Isten üzenete hozzánk, akkor ez a példázat a következőképen alakul.

Az Isten szeretetéről szóló Igét a gazda elhinti a világban. Jézus maga mondja azt a példázat magyarázatában, hogy a szántó föld a világ. Tehát nem a zsidó nép, hanem az egész világ, az egész emberi nemzetség. Aztán azt mondja, hogy a jó mag az igazságosságnak a fiai, a gonosz mag a gonoszosságnak a fiai. Ha ezeket a támasztó pontokat ismerjük, akkor meg kell állapítanunk, hogy itt ebben a példázatban az egyházzal kell hogy szó legyen, vagyis azokról, akiket ebben a világban a szeretet Igéje, amelyet Jézus hirdetett szóval és életével, - e világból kihivott. Ugyanakkor, amikor Jézus a maga szeretetét ennek a világnak megmutatta, feltűnt az ellenség, akit ezzel a névvel nevez Jézus, hogy diabolos; ez magyarra ördögnek van fordítva, pedig ez nem felel meg az ördög szónak, a démon lehetne ezzel fordítani. Az egyik jelentése: a vádló, a másik: rágalmazó, a kettő együtt a diabolos. A Sátán tehát itt erről a földről van megfogva, hogy vádló és rágalmazó. Amíg Jézus itt e földön járt, állandóan vádolták és rágalmazták és amióta nincs a földön, azóta az Ő tanítványait és az Ő ügyét akarják vádolni és rágalmazni. Ebben a világban a szeretettel szemben áll egy másik mozgalom, a szeretet mozgalmával szemben áll egy másik mozgalom, a szeretet meggyanúsítani, úgy tüntetni fel, mint gyengeséget, képmutatást, mint az emberiség haladására nézve ártalmas dolgot, és helyette hirdetni a gyűlöletet. Itt kétféle hirdetésről van szó, a szeretet és gyűlölet hirdetéséről. - Na már mostan, kétféle mag hull tehát, az egyik nappal a törvényes alapon, a másik éjszaka, mikor az emberek alusznak. Mit jelent ez? Miért mondja ezt Jézus? Mit ért Jézus alvás alatt? Alvás mindig a halált jelenti Nála. Akkor, amikor kor kor az emberek Istennel szemben elaludtak, a Sátán elvetette a maga magját ebbe a világba. Vagyis az egyházba eljött az alvás ideje és azt az időt felhasználta Sátán, a rágalmazó, a maga magvetésére. Mikor jött ez az alvás? Beszéljünk erről egy példázat: a tiz szűz példázata. Mind a tiz aludt. Az egész egyházon erőt vett valami szellemi halál, álomosság. Milyen időnek felel meg ez? Nem lehet egy korhoz kötni, mert a reformációt sem lehet egy bizonyos korhoz kötni. A reformáció, amint éppen itt, ebben az épületben mondotta nemrég egy igazságügyi államtitkár, a reformáció örök és az alvás is. Ujra meg újra megismétlődik az egyház történetében. Akkor, amikor a keresztyének elfeledkeztek arról, hogy Krisztus visszajön és ezen a földön próbálták úgy berendezkedni, mintha itt az élet Nála nélkül örökké tartana, akkor jött el ez a szellemi halál. Amíg üldözték a keresztyénséget, akkor, amikor a keresztyének szenvedtek, nem aludtak, de amikor a keresztyének üldözése Nagy Konstantin alatt megszűnt, megszabadultak az üldöztetéstől, azt hitték, hogy most már ők kerekedtek fölül, tehát amikor Isten országát Krisztus nélkül képezik el a földön, hogy az egyház az Ő visszajövetele nélkül is elvégzi munkáját, akkor alusznak a szűzek. És amikor a lelkek éberren néznek az ég felé, hogy jövel Urunk, Jézus, akkor ébred az egyház. Tehát amikor meg vagyunk elégedve az állapotunkkal, alusznak a szűzek. Amikor korbács pattog a hátunkon, akkor felébredünk. Nos tehát az olyan időt, amikor a keresztyének nem tekintenek Krisztusra, hanem meg vannak elégedve magukkal, az olyan időt, amelyet Jézus éjszakának mond, használja fel a Sátán mindig, hogy a maga gonosz igéjét elhintse. A gyűlölet vagy önzésben, vagy nyílt ellenségeskedésben nyilvánul meg. Az is az, ha becsukjuk szívünket a rászorulóknak előtt.

Ez a kétféle mag hull ebbe a világba, úgy ahogy itt kétféle magról olvasunk. Az egyik embercsoportot Jézus úgy nevezi: az országnak, a királyságnak a fiai, vagy irtalomnak a fiai. Azok, akik Jézus királyságát várják ezen a földön, azok a királyságnak a fiai, akik arra várnak, hogy Krisztus kezéből vegyék a hatalmat és uralkodni kezdjenek a földön. - Nos ezekkel szemben állnak a gonoszok a fiai, azok, akik ezt meg akarják akad

dályozni, és akikről azt mondja, hogy utána üzenetek az uralkodónak, hogy nem akarjuk, hogy te uralkodjál rajtunk, és akikről a II. zsoltár azt mondja, így beszélnek: szaggassuk le az ő bilincseiket és dobjuk el magunkról köteleiket. Leszaggatni magunkról azt jelenti, hogy ne kössenek bennünket a ezereket törvényei, az irgalom, a megbocsátás, hanem vadul, szabadán odaadhas-suk magunkat a gyűlöletnek. Van-e még más emberfajta, vagy az emberek erre a két fajtára oszlanak? Melyik az emberek harmadik csoportja? A nagy közöm-bős tömeg, amely nem érti a dolgot. Itt tehát két kisebbségről van szó. Az egyik kisebbség a királyság fiai, akik Krisztus királyságában hisznek, ilyen ember nincs sok a világon. A másik a gonosz fiai, akik ezt meg akarják aka-dályozni. Ezek sincsenek sokan. Az emberek legnagyobb része értelmetlen, tu-datlan tömeg, amelyik arra megy, amerre hajtják. Emlékezzünk vissza arra, hogy amikor voltak a zsidó-üldözések, az emberek nagy része tudatlan nagy tömeg volt, amely nem avatkozott bele. Ez volt az emberek legnagyobb része, így volt ez és így van ma is. Az embereknek a legnagyobb része nem tudja, hogy mi történik ma és nem érti és nem akarja érteni, akkor azonban jobbra vagy balra kell állnia. Az emberek legnagyobb része egy határozatlan tömeg, amelyet hol erre, hol arra rángatnak. És akét kisebbség a királyságnak és a gonoszoknak a fiai. Na már mostan folyik a két magvetés és folyt, mióta az egyháztörténelem van. Isten országa munkásaiban minduntalan feltűnt egy vágy és ez a vágy az volt: az egyházat megtisztítani a gonosztól. Ezt a vá-gyat fejezi ki a példázatnak az a mondata, hogy eljöttek a gazdának a rab-szolgái és azt mondták, hogy nézd csak meg, ugy-e jó magot vetettél a te földedbe, honnan van akkor, hogy itt gyom van? Bizonyára éjjel, amikor az emberek aludtak, eljött az én ellenségem és gyomot vetett a tiszta buza kö-zé. És akkor azt kérdezik a rabszolgák: akarod-e, hogy kitépjük a gyomot a buza közül? De a gazda nem engedi ezt, nehogy a buzát is kitépjék a gyommal együtt. Hadd nőjön együtt a kettő az aratásig, akkor majd elküldöm az ara-tókat és elválasztják a gyomot a buzától. Tehát Jézus nem engedte kitépni a gyomot a buza közül.

Ezzel a mondásával kapcsolatban felmerül egy kérdés. Ha az Ur Jézus azt mondta, hogy hagyjátok együtt nőni a gyomot a buzával, mert ha kon-kolyt kitépítetek, a buza is kitépődik, az Ur Jézusnak ebből a mondásából az következik, hogy az egyházfegyelemre szükség nincsen. Ha nem helyes ahogy a népegyházban találjuk, hogy a hívő és hitetlen együtt van. ez következik abból, amit az Ur Jézus mondott. Vajon az aki ezt mondja: pokolba a ti ke-resztyénségetekkel, az hívő, vagy hitetlen? Azt is benn kell hagyni az egy-házban? Ha ehly főgondnok vagy egy presbiter mondja ezt. Azt is hagyni kell, hiszen megtérhet még? - Itt bizonyos nehézségek vannak, amelyeket fel kell oldanunk. Mi a szántóföld, amibe a mag hullott? A világ, nem az egyház. Az egyház nem a világban van? Ha csak egy része, akkor mit jelent az, hogy ne vegyük ki a gyomot a buza közül? Hiszen ha az egyház nem a világ, akkor már külön vált a gyomtól a buza. Az egyház elvált a világtól. Hogyha azt mond-juk, hogy egyház és világ más, akkor itt milyen egyházat értünk, tulajdon-képen melyik egyházat? Szellemi egyházat. Hol van a szellemi egyház? A hi-vők az egyház, de nem tudjuk megállapítani, hogy hol van a hívőknek a hatá-ra. Vagyis az a helyes, hogy az egyház a világ. És hogy ebben a világban k hol az egyház, azt mi meglátni, megállapítani nem tudjuk, csak olyanokról, akikről látjuk, hogy buza, a másik meg gyom és mégis kételkedünk, hogy hát-ha a gyomból buza lesz. Nem tudjuk elválasztani az embereket, hogy ez az a egyház, ez a világ. Ez az elválasztás lehetetlen, ebből következik tehát, hogy soha semmiféle elválasztást ne tegyünk. Ebből azonban nem következik az, hogy semmi elválasztás ebben a világban nincs. Krisztus egészen világos-san megmondott az apostol által, hogy "nekem semmi közöm Béliálhoz"; hívő a hitetlennel közösséget nem vállalhat. /II. Korinthusi levél/. Kétség efe-lől nem lehet. - Az I. Kor. 5-ben benne van, hogy ha valaki a világ fiának mondja magát és azt mondja, hogy ő nem keresztyén, és parázna és hamis és csaló, azzal én még köthetek üzletet. De ha valaki testvérnek mondja magát és megtudom róla, hogy parázna, házasságtörő, tolvaj és hazug, a közösséget vel nem vállalhatom, vele minden közösséget meg kell szüntetnem. Mindnyá-junknak megvan a hajlama a bűnre, de aki ezek ellen a bűnök ellen harcol, azzal én vállalom a közösséget, de aki benne él és nem harcol ellene, azzal én megszakítok minden közösséget. Ha valakiről én azt tudom, hogy testvér-

nek mondja magát, de Anániás és Safira módjára titokban hazudik, hazug módon megcsalja testvéreit, azzal én a közösséget megszakítom. Vagy ha énről van szó, akkor tükör elé állok és szembeköppöm magam Csia Majost, hogy megvetlek és ez természetes dolog. - Ennélfogva az egyház=világ. A láthatatlan egyházat pedig nem láthatom meg ebben a világban, mert nem ismerem a határait. Tehát és az igazi és láthatatlan egyháznak a határait megvonni nem tudom, hogy ez nincs benne, ez benne van.

Vannak emberek, akikről tudom, hogy a királyság fiai. De a gonoszság fiai el akarják ejteni, el akarják csábítani, töröket vetnek, hogy az emberek lába megakadjon. Ezek a gonoszoknak a fiai, ezt megállapíthatom, de voltaképpen nem tudom a világban ezeket kiküszöbölni. Mert aki ma gonosz, az lehetne még Pál apostol is. Nos mostan világos, hogy nem harcolhatok ez ellen, de mégis ha valaki testvér létére ilyeneket csinál, megszakítom vele a közösséget. Mi a következés? Gyakorolunk egyházfegyelmet, de azzal a tudattal, hogy ezzel tökéletes munkát soha végezni nem tudunk és lemondunk míg az Ur Jézus visszajön egyszer s mindenkorra arról, hogy tiszta egyháza t sikerül létrehozunk. Tehát minden olyan új egyházi vállalkozás, hogy közöttünk csak hívők vannak, helytelen, mert amíg közöttünk csak hívők vannak, minden ilyen vállalkozás Isten elbenes, az Ur Jézustól elítélt dolog. Ilyen egyházat a földön csinálni lehetetlen. Volt-e az egyháztörténelemben ilyen példa, hogy ilyen törekvés megnyilvánult volna? Ilyen alapon indult meg Magyarországon is számtalan mozgalom. Mert mi kiválunk egy közösségből azért, hogy nem akarjuk a hitetlenekkel együtt vehni az urvacsorát. Ilyen mozgalmak voltak, ilyen egyesületek, melyek azt tüzték ki, hogy mi pedig csak hívőket fogadunk magunkhoz. Amikor kiválások történnék, ezek nem Istentől vannak, mert az Ur Jézus Krisztus maga vette a 12 tanítvány közé Judást és már akkor tudta, hogy Judásnak mi lesz a vége. Azért tette apostolává, mert Judás még nem tudta magáról, hogy áruló lesz és bizonyos jóhiszeműséggel állt az Ur Jézus tanítványai közé. Csak később történt, hogy a konkoly elnyomta, a tiszta búzát és kitünt az igazi lénye. Két lénye volt; a gonosz győzedelmeskedett benne. Más dolog tehát megszakítani a közösséget valakivel, ha felismerjük, hogy képmutató, vagy kitépni az illetőt és örökre eltaszítani. Jézus tehát a hitetlenek ellen szól, mikor azt mondotta, hogy ez soha megtérni nem fog. Azt mondott, amit Pál apostol mond az I.Kor. 5-ben: megszakítom veled a közösséget, mert csaló vagy, azért, hogy magadhoz térj és azután térj hozzám. Ha úgy szakítom meg a közösséget, hogy az illető észreveszi bennem a szeretetet, akkor a közösség megszakítása olyan lesz, mint a fejére gyűjtött parázs. A gyülekezeti fegyelm történnék szeretetből és nem ítélkezve. Amikor szeretetben gyakoroljuk a fegyelmet, akkor visszavárjuk őket. Az életből gyökeresen kitépni nem lehet, mert még nem érkezett el az idő. Avval kell számolnunk, hogy amíg az Ur Jézus vissza nem jön, addig a gyom és a buza együtt fog nőni, még az én szivemben is sokszor. Ebből következik, hogy Lót igazságos lelkét tovább fogják kinoszni a Sodoma-beliek. Amíg ebben a világban járunk, attól a gyötrelmetől nem fogunk szabadulni, hogy mindig lesznek olyanok, akik bennünket gyötörnek. Ebből következik, hogy megtagadjuk magunkat és azt mondjuk, hogy csak egy van, akitől mindent várok, az én Jézusom, és az én Királyom. Amit az Ur Jézus elítélt, tilt, az a gyökeres kitépése egyeseknek, akikről tudni sem akarunk, elvetni embereket, hogy ezek nem tartoznak közéjük, Nekünk nem szabad a közösséget aszerint megválogatni, hogy ezek kellemesek, vagy kellemetlenek. Nem lehet azt sem csinálni, hogy próbataggá tegyem azokat az embereket, akik nekem tetszenek és majd megítélem, hogy rendes tagok is lehetnek. Ha valakiről észreveszem, hogy az keresztyén, azt teljes keresztyén testvéremnek kell elfogadnom. Minden ilyen emberi mesterkedés, amely különböző köröket csinál a keresztyének között, elítélendő, mert nem az Istentől, hanem Sától való. Istentől az van, hogy akik keresztyének, azok egy gyülekezetbe tartoznak. Ha valakiben csalódunk, akkor kiderül, hogy az Judás, tehát bele kell nyugodnunk, hogy tökéletes keresztyén gyülekezetet alkotni nem tudunk. Ha valaki tévtanokat hirdet, megszakítom vele a közösséget, de nem tépem ki ebből a világból, hanem várok rá, imádkozom érte. Ehhez tág szív kell, aki sokat magához ölel. Ez kényelmetlen, mert sokakat kell hordoznunk; az kényelmesebb, ha csak azokat gyűltjük magunkhoz, akiket szeretünk, akik minket szeretnek. Ez a törekvés, hogy mindenkit testvéremnek tekintek. aki Krisztust követi. kényelmetlen álláspont. de ez

az igazi keresztyén álláspont. Majd ezután jön az aratás.

Az aratás ennek a világekorszaknak a vége. Kik az aratók? Az Isten angyalai. Az Isten angyalai pedig már közöttünk vannak, de láthatatlanok. Itt járnak, óvnak bennünket, de láthatatlanul. Ha majd egyszer láthatóvá válik, érteni fogjuk, hányszor küldte el az Isten az Ő angyalát, hogy segítsen nekünk. Ezek egyszerre láthatókká válnak és az Ur Jézus is látható lesz és akkor egyeseket kimondhatatlan öröm fog el. Egyeseket pedig kimondhatatlan félelem fog elfogni, és akkor az angyalok eltüntetik a földről azokat, akik a földön kelepceket helyeztek el. Minden olyan alkalom, amit valaki elkészít arra, hogy a másik embert törbe ejtse, ez a kelepce. Ez a szó, hogy olyanok lesztek, mint Isten. Ha pl. azt mondom, hogy milyen szépen beszél a nagytiszteletű ur, ez már szintén kelepce, mert arra van elhelyezve, hogy a nagytiszteletű ur azt gondolja, hogy páratlanul áll a világban. Ha egy gyereknek azt mondom, minek jársz folyton olyanok közé, akiknek az orra örökké lóg, miért nem jössz oda, ahol tánc van és amyi fiú, ez a demokrácia; már ez kelepce. Ha egy embernek azt mondom, nézd, nem olyan nagy dolog, hogy a neved ideírod most, amellyel szerzel valamit magadnak és ha lesz pénzed, majd megadod, és így aláírnak egy y váltót, ez már kelepce. Ha azt mondjátok, a Bibliában benne van, hogy tartsd meg a szombatot és ha nem tartod, el fogsz kárhozni. A törvény ideje elmúlt. Tudjuk, hogy nap és nap között nincs különbség és ha én az okatlan embereket félrevezetem, ez kelepce. Ha szándékosan gyűjtöm magam köré az embereket, ez azért van, hogy nekem több legyen a jövedelem, ezeket az embereket Isten angyalai össze fogják gyűjteni, tehát nem a hívőket viszik ki a világoól, hanem azokat, akik ebbe a világba kelepceket helyeznek bele.

És akkor kezdődik egy új korszak, mikor az emberek az Ur Jézus uralma alatt fognak állni, kelepce nélkül. Ez az ezeréves birodalom. Ez a példázat leírja, úgy áll be az ezeréves birodalom, hogy az angyalok láthatóvá válnak, a kelepcekészítők eltüntetik és az Ur Jézus trónol és uralkodik azokkal, akik az Ő követői. Akkor az igazságosok elő fognak ragyogni, mint a nap. Az utolsók ebben a világban, akiket megvetettek, akiket félretettek, akikről Pál apostol azt írja, hogy a világ szeméjévé lettek, ezek egyszerre mint a nap fognak felragyogni. Egyszer kitűnik, hogy ezekkel van a fény, az élet, mert ezek az emberek azok, akik egy új világot vezetni fognak és akkor az elsőkből utolsók és az utolsókból első lesznek.

Kik tehát azok az emberek, akik igazságosak, akik első fognak ragyogni, mint a nap? Azok, akik ebben a világban a szeretetet képviselik tük. Ha pedig az embereket eszerint osztjuk kétfelé, hogy kik a próbatagok, kik nem azok, ha valamit emelünk ebben a világban, amit Isten Igéje nem emelt, akkor nem fog kitűnni, hogy ki az, akiben Isten Igéje benne van. Egy szempont vezessen: szeretni, hűnek lenni, kitartani mindenki mellett, élni mindenkiért, azért is, aki nekem állenségem, aki nekem nem tetszik. Annak is szolgálni, aki nekem nem tetszik, egy gyülekezetben érezni magam azokkal, akik az Isten emberei, és ez ennek a példázatnak a tanulsága.

A buza a szeretet, és ez vezethet annak a megoldásához, hogy kikkel tartsunk közösséget. A példázat azt a csodálatos reménységet készíti elő, hogy egyszer az, ami láthatatlan, láthatóvá lesz, az angyalok elmennek aratni és az igazságosok előragyognak a tövissek közül, mint a nap.